

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องปัญหาการตรวจสอบภายในสาขาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฝ่ายกิจการภาคเหนือตอนบน สำนักงานจังหวัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการตรวจสอบภายในสาขาของ ธ.ก.ส. ฝ่ายกิจการภาคเหนือตอนบน สำนักงานจังหวัด โดยการศึกษานแนวคิด ทฤษฎีและการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้อง และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มคือ ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ฝ่ายกิจการภาคเหนือตอนบน สำนักงานจังหวัด ทั้งสิ้นจำนวน 68 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย สามารถสรุปผลการศึกษาดังรายละเอียดต่อไปนี้

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาสามารถสรุปได้เป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสาขาตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ว่าด้วยหลักการที่ 7 การวางแผนและการปฏิบัติงานตรวจสอบและหลักการที่ 8 การรายงานและการปิดการตรวจสอบของพนักงานในสังกัดสำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดในฝ่ายกิจการภาคเหนือตอนบน 8 จังหวัด

ส่วนที่ 3 ปัญหาการตรวจสอบภายในสาขาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรฝ่ายกิจการภาคเหนือตอนบน สำนักงานจังหวัด จำแนกตามระดับอายุการศึกษา สาขาวิชาการศึกษา ระดับตำแหน่งงาน และจำแนกตามสำนักงานจังหวัด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 68 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาการบัญชี โดยผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ฝ่ายกิจการภาคเหนือตอนบน สำนักงานจังหวัด ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งระดับ 9

ส่วนที่ 2 ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสาขาตามมาตรฐานการตรวจสอบภายใน
ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ตาราง 21 ปัญหาการตรวจสอบภายในสาขาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ฝ่ายกิจการภาคเหนือ สำนักงานจังหวัด

ปัญหาในการตรวจสอบภายในสาขา	\bar{X} (แปลผล)	ลำดับ ของปัญหา
1. ด้านการวางแผนการตรวจสอบ	3.30 ปานกลาง	1
2. ด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบ	3.07 ปานกลาง	2
3. ด้านการจัดทำรายงานและติดตามผลการตรวจสอบ	2.88 ปานกลาง	3

ตาราง 21 ปัญหาการตรวจสอบภายในสาขาของธนาคาร ด้านการวางแผนตรวจสอบ
เป็นปัญหาอันดับแรก มีค่าเฉลี่ย 3.30 จัดอยู่ในระดับปานกลาง อันดับสองด้านการปฏิบัติงาน
ตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 3.07 จัดอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการจัดทำรายงานและติดตามผล
ตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 2.88 จัดอยู่ในระดับปานกลาง เป็นอันดับสุดท้าย

ส่วนที่ 3 ปัญหาการตรวจสอบภายในสาขาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฝ่าย
กิจการภาคเหนือตอนบน สำนักงานจังหวัด จำแนกตามระดับอายุ การศึกษา สาขาวิชาการศึกษา
ระดับตำแหน่งงาน และจำแนกตามสำนักงานจังหวัด

ตาราง 22 ปัญหาการตรวจสอบภายในสาขาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ฝ่ายกิจการภาคเหนือตอนบน สำนักงานจังหวัด จำแนกตามอายุ

ปัญหาการตรวจสอบภายใน สาขาธนาคาร		ระดับอายุ		
		30 – 39 ปี	40 – 49 ปี	50 ปี ขึ้นไป
1. ด้านการวางแผน	\bar{x}	3.22	3.35	3.24
	(แปลผล)	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
	ลำดับความสำคัญ	2	1	1
2. ปัญหาในด้านการ ปฏิบัติงาน	\bar{x}	3.37	2.96	3.13
	(แปลผล)	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
	ลำดับความสำคัญ	1	2	2
3. ปัญหาในด้านการจัดทำ รายงานและติดตามผล	\bar{x}	3.20	2.81	2.83
	(แปลผล)	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
	ลำดับความสำคัญ	3	3	3

ตาราง 22 ผู้สอบแบบสอบถามช่วงอายุ 30 – 39 ปี เห็นว่าระดับของปัญหาในด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ย 3.37 จัดอยู่ในระดับปานกลาง อันดับสองเป็นปัญหาในด้านการวางแผนการตรวจสอบ และอันดับสุดท้ายเป็นปัญหาในด้านการจัดทำรายงานและติดตามผลการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 3.37 และ 3.20 ตามลำดับ จัดอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้สอบแบบสอบถามช่วงอายุ 40 – 49 ปีและช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป เห็นว่าระดับของปัญหาในด้านการวางแผนการตรวจสอบเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ย 3.35 และ 3.24 จัดอยู่ในระดับปานกลาง อันดับสองเป็นปัญหาในด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 2.96 และ 3.13 จัดอยู่ในระดับปานกลาง และอันดับสุดท้ายสุดเป็นปัญหาในด้านการจัดทำรายงานและติดตามผลการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 2.81 และ 2.83 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 23 ปัญหาการตรวจสอบภายในสาขาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ฝ่ายกิจการภาคเหนือตอนบน สำนักงานจังหวัด จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัญหาการตรวจสอบ ภายในสาขาธนาคาร		ระดับการศึกษา		
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
1. ด้านการวางแผน	\bar{x} (แปลผล) ลำดับความสำคัญ	3.55 มาก 1	3.28 ปานกลาง 1	3.38 ปานกลาง 1
2. ด้านการปฏิบัติงาน	\bar{x} (แปลผล) ลำดับความสำคัญ	3.14 ปานกลาง 3	3.06 ปานกลาง 2	3.07 ปานกลาง 2
3. ด้านการจัดทำรายงาน และติดตามผล	\bar{x} (แปลผล) ลำดับความสำคัญ	3.30 ปานกลาง 2	2.66 ปานกลาง 3	2.85 ปานกลาง 3

ตาราง 23 ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระดับการศึกษา เห็นว่าระดับของปัญหาในด้านการวางแผนการตรวจสอบเป็นปัญหาอันดับแรก โดยผู้ตอบแบบสอบถามระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 3.35 จัดอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 3.28 และ 3.38 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 24 ปัญหาการตรวจสอบภายในสาขาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ฝ่ายกิจการภาคเหนือตอนบน สำนักงานจังหวัด จำแนกตามสาขาการศึกษา

ปัญหาการตรวจสอบ ภายในสาขาธนาคาร		สาขาการศึกษา					
		บัญชี	การเงินการ ธนาคาร	บริหารธุรกิจ	เศรษฐศาสตร์	รัฐศาสตร์	อื่นๆ
1. ด้านการวางแผน	\bar{x}	3.46	3.50	3.37	2.85	3.33	3.14
	(แปลผล)	มาก	มาก	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
	ลำดับความสำคัญ	1	1	1	1	1	1
2. ด้านการปฏิบัติงาน	\bar{x}	3.15	2.88	3.36	2.72	2.83	2.08
	(แปลผล)	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
	ลำดับความสำคัญ	3	2	2	2	2	3
3. ด้านการจัดทำ รายงานและติดตามผล	\bar{x}	3.25	2.83	2.93	2.29	2.79	2.88
	(แปลผล)	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง
	ลำดับความสำคัญ	2	3	3	3	3	2

ตาราง 24 ผู้ตอบแบบสอบถามทุกสาขาการศึกษาเห็นว่า ปัญหาในด้านการวางแผน
ตรวจสอบเป็นอันดับแรก โดยผู้ตอบแบบสอบถามสาขาบัญชีและสาขาการเงินการธนาคารเห็นว่า
เป็นปัญหาที่จัดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.46 และ 3.50 ตามลำดับ

ตาราง 25 ปัญหาการตรวจสอบภายในสาขาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ฝ่ายกิจการภาคเหนือตอนบน สำนักงานจังหวัด จำแนกตามระดับตำแหน่งงาน

ปัญหาการตรวจสอบ ภายในสาขาธนาคาร		ระดับตำแหน่งงาน	
		ระดับ 8	ระดับ 9
1. ด้านการวางแผน	\bar{x} (แปลผล) ลำดับความสำคัญ	3.39 ปานกลาง 1	3.28 ปานกลาง 1
2. ด้านการปฏิบัติงาน	\bar{x} (แปลผล) ลำดับความสำคัญ	3.38 ปานกลาง 2	2.85 ปานกลาง 2
3. ด้านการจัดทำรายงาน และติดตามผล	\bar{x} (แปลผล) ลำดับความสำคัญ	3.12 ปานกลาง 3	2.72 ปานกลาง 3

ตาราง 25 ผู้ตอบแบบสอบถามตำแหน่งระดับ 8 และระดับ 9 เห็นว่าระดับของปัญหาในด้านการวางแผนตรวจสอบเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ย 3.39 และ 3.28 ตามลำดับ จัดอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้ตอบแบบสอบถามตำแหน่งระดับ 8 ให้ระดับค่าเฉลี่ยมากในทุกด้านของปัญหา ดังนี้ ปัญหาด้านการวางแผนการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 3.39 จัดอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 3.38 จัดอยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาด้านการจัดทำรายงานและติดตามผลการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ย 3.12 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 26 ปัญหาการตรวจสอบภายในสาขาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ฝ่ายกิจการภาคเหนือตอนบน สำนักงานจังหวัด จำแนกตามสำนักงาน ธ.ก.ส.จังหวัด

ปัญหาการตรวจสอบ ภายในสาขาธนาคาร		สำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัด							
		เชียงราย	เชียงใหม่	ลำพูน	ลำปาง	พะเยา	แม่ฮ่องสอน	แพร่	น่าน
1. ด้านการวางแผน	\bar{x} (แปลผล)	3.40	3.19	3.58	3.20	3.29	3.09	3.34	3.34
	ลำดับความสำคัญ	ปานกลาง	ปานกลาง	มาก	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
2. ด้านการปฏิบัติงาน	\bar{x} (แปลผล)	2.89	2.81	3.50	3.02	3.00	2.64	3.46	2.98
	ลำดับความสำคัญ	2	3	2	2	3	2	1	2
3. ด้านการจัดทำ รายงานและติดตามผล	\bar{x} (แปลผล)	2.63	3.01	3.40	2.42	3.30	2.04	3.03	2.55
	ลำดับความสำคัญ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง	น้อย

ตาราง 26 ผู้ตอบแบบสอบถามสำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง แม่ฮ่องสอน แพร่ น่าน และลำพูน เห็นว่าระดับของปัญหาในด้านการวางแผนการตรวจสอบเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ย 3.40, 3.19, 3.20, 3.09, 3.34 ตามลำดับ จัดอยู่ในระดับปานกลางและค่าเฉลี่ย 3.58 จัดอยู่ในระดับมาก สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามสำนักงาน ธ.ก.ส.จังหวัดเชียงราย ลำปาง แม่ฮ่องสอน น่านและลำพูน เห็นว่าอันดับสองเป็นระดับของปัญหาในด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบ ยกเว้นผู้ตอบแบบสอบถามสำนักงาน ธ.ก.ส.จังหวัดแพร่ที่เห็นว่าเป็นปัญหาอันดับแรก มีค่าเฉลี่ย 3.46 จัดอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามสำนักงาน ธ.ก.ส.จังหวัดเชียงราย ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน แพร่ น่านเห็นว่า ระดับปัญหาด้านการจัดทำรายงานและติดตามผลการตรวจสอบเป็นอันดับสุดท้าย ยกเว้นผู้ตอบแบบสอบถามสำนักงาน ธ.ก.ส.จังหวัดพะเยา เห็นว่าเป็นปัญหาอันดับแรก มีค่าเฉลี่ย 3.30 จัดอยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผล

การศึกษาปัญหาการตรวจสอบภายในสาขาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฝ่ายกิจการภาคเหนือตอนบน สำนักงานจังหวัด ใ้ทฤษฎี แนวคิด และระเบียบวิธีปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสาขาธนาคารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบความคิดวิเคราะห์ ได้แก่ มาตรฐานการตรวจสอบภายในธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กรอบการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของรัฐวิสาหกิจ และวิธีปฏิบัติสำหรับการตรวจสอบภายในสาขาของสำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัด

จากการศึกษาปัญหาการตรวจสอบภายในสาขาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรฝ่ายกิจการภาคเหนือตอนบน สำนักงานจังหวัด สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

ด้านการวางแผนการตรวจสอบ มีปัญหาเป็นลำดับแรก(มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของปีพมา ทวีวัฒน์ (2542) ที่ได้ทำการศึกษา เรื่องปัญหาการตรวจสอบภายในของสาขาธนาคารออมสิน พบว่า ปัญหาด้านการวางแผนการตรวจสอบมีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสูงสุดเป็นอันดับแรก เช่นกันแต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กนิษฐา มหาดิลก (2546) ที่ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการตรวจสอบภายในสาขาของธนาคารพาณิชย์ กรณีศึกษา : ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) พบว่า ปัญหาการวางแผนการตรวจสอบมีปัญหาเป็นอันดับสุดท้าย และผลการศึกษาของเสาวลักษณ์ พรหมมา (2547) ที่ได้ทำการศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย พบว่าปัญหาด้านการวางแผนมีค่าเฉลี่ยเป็นปัญหาอันดับสอง

ด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบ เป็นปัญหาอันดับสอง(ค่าเฉลี่ยปานกลาง) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กนิษฐา มหาดิลก (2546) ที่พบว่า ปัญหาด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบมีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหามากเป็นอันดับสอง แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของปีพมา ทวีวัฒน์ (2542) ที่พบว่าปัญหาการปฏิบัติตามแผนงานการตรวจสอบค่าเฉลี่ยปัญหาเป็นลำดับสุดท้าย และผลการศึกษาของเสาวลักษณ์ พรหมมา (2547) พบว่าปัญหาด้านการตรวจสอบมีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาปานกลางเป็นอันดับแรก

ด้านการจัดทำรายงานและติดตามผลการตรวจสอบ เป็นปัญหาอันดับท้ายสุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของเสาวลักษณ์ พรหมมา (2547) พบว่า ปัญหาในการรายงานผลการตรวจสอบมีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาน้อยเป็นอันดับสุดท้าย แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของปีพมา ทวีวัฒน์ (2542) ที่พบว่า ปัญหาการรายงานผลการตรวจสอบมีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาปาน

กลางเป็นอันดับสอง และผลการศึกษากงนิษฐา มหาดลล (2546) พบว่า ปัญหาด้านการจัดทำ รายงานและดลตามผลการตรวจสอบสาขา มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก

ข้อค้นพบ

ปัญหาการตรวจสอบภายในสาขาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฝ่ายภาคเหนือตอนบน สำนักงานจังหวัด

1. จากผลการศึกษาพบว่า ด้านการวางแผนการตรวจสอบมีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาเป็นอันดับแรก
2. ในด้านการวางแผนการตรวจสอบ หัวข้อย่อยเรื่องโปรแกรมที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลซึ่งไม่ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับการใช้งานตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหามากเป็นอันดับแรก
3. พนักงานผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและสำเร็จ การศึกษาสาขาการบัญชี การเงินการธนาคารเห็นว่า การปฏิบัติงานด้านการวางแผนการตรวจสอบ เป็นปัญหามากกว่าพนักงานผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีระดับการศึกษาและสำเร็จการศึกษาในสาขา อื่น ๆ
4. พนักงานผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบสาขาธนาคารช่วงอายุ 30 – 39 ปี เห็นว่าปัญหา ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติงานและด้านการรายงานและดลตามผลการ ตรวจสอบเป็นปัญหามากกว่าพนักงานในช่วงอายุอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากการศึกษาครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการตรวจสอบภายในสาขาธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฝ่ายกิจการภาคเหนือตอนบน สำนักงานจังหวัด ดังนี้

1. จากผลการศึกษาที่พบว่า ปัญหาโปรแกรมที่ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลไม่ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับการใช้งานตรวจสอบมีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรกของด้านการวางแผน ดังนั้นสำนักงานใหญ่ควรจัดสรรงบประมาณ โดยในระยะสั้นปรับปรุงโปรแกรมเดิมและให้ พนักงานสำนักงาน ธ.ก.ส.จังหวัดเสนอแนะปัญหาที่เกิดจากการใช้โปรแกรมเพื่อนำไปปรับปรุงต่อ สำหรับในระยะยาวควรจัดสรรงบประมาณในการจัดหาโปรแกรมใหม่หรือปรับปรุงพัฒนา โปรแกรมเดิมให้ทำงานสอดคล้องกับธุรกรรมการเงินของธนาคารที่มีอยู่ในปัจจุบัน พร้อมทั้ง จัดสรรงบประมาณสำหรับดูแลรักษาโปรแกรมช่วยงานตรวจสอบให้มีประสิทธิภาพ

2. พัฒนาบุคลากรของธนาคารให้สอดคล้องกับช่วงอายุ ระดับการศึกษา และสาขาการศึกษา จากผลการศึกษาที่พบว่า พนักงานช่วงอายุ 30 – 39 ปีมีค่าเฉลี่ยของปัญหาด้านการวางแผน การปฏิบัติงานและการจัดทำรายงานและติดตามผลการตรวจสอบสูงกว่าพนักงานช่วงอายุอื่น เนื่องจากเป็นพนักงานกลุ่มแรกที่ยื่นมาปฏิบัติงานตรวจสอบจึงต้องมีความรู้และทักษะในงานตรวจสอบ ดังนั้นควรจัดอบรมเพิ่มความรู้เกี่ยวกับการตรวจสอบภายในทั้ง 3 ด้านให้กับบุคลากรในกลุ่มนี้เพื่อให้พร้อมในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ส่วนผลการศึกษาที่พบว่าพนักงานที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี สำเร็จศึกษาด้านสาขาการบัญชีและสาขาการเงินการธนาคาร มีปัญหาด้านการวางแผนสูงกว่าพนักงานระดับการศึกษาอื่น เนื่องจากมีความรู้เฉพาะสาขาวิชาชีพเพียงอย่างเดียว แต่ยังขาดประสบการณ์ในการวางแผนการตรวจสอบ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานของธนาคารในภาพรวม ดังนั้นควรจัดอบรมเพิ่มความรู้ด้านการวางแผนและเรียนรู้โครงสร้างการทำงานของธนาคาร โดยรวม เพื่อนำไปใช้ในวางแผนตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สำนักงานจังหวัดควรจัดทีมผู้ตรวจสอบติดตามช่วงอายุ ระดับการศึกษา และสาขาการศึกษาที่สำเร็จมา เนื่องจากพนักงานมีทักษะความชำนาญและประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ดังนั้นการจัดทีมตรวจสอบกันก็เพื่อลดข้อด้อยของพนักงานทีมตรวจและเสริมให้ทีมตรวจสามารถปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพขึ้น